

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 267/2014-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. júna 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ivetty Macejkovej a sudcu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej advokátom doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., Advokátska kancelária Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na zákonného sudcu zaručeného v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5 NcC 36/2013 z 28. februára 2013 (Rvp 18412/2013), sp. zn. 8 NcC 50/2013 z 30. januára 2013 (Rvp 18413/2013), sp. zn. 9 NcC 50/2013 zo 4. februára 2013 (Rvp 18414/2013), sp. zn. 10 NcC 51/2013 z 13. februára 2013 (Rvp 18415/2013), sp. zn. 8 NcC 51/2013 z 30. januára 2013 (Rvp 18416/2013), sp. zn. 7 NcC 52/2013 z 30. januára 2013 (Rvp 18417/2013), sp. zn. 5 NcC 50/2013 z 28. februára 2013 (Rvp 18418/2013), sp. zn. 10 NcC 50/2013 z 13. februára 2013 (Rvp 18419/2013), sp. zn. 9 NcC 72/2013 z 19. februára 2013 (Rvp 18420/2013), sp. zn. 9 NcC 51/2013 zo 4. februára 2013 (Rvp 18421/2013), sp. zn. 6 NcC 420/2013 z 20. apríla 2013 (Rvp 19984/2013), sp. zn. 5 NcC 319/2013 zo 16. apríla 2013 (Rvp 19985/2013), sp. zn. 6 NcC 419/2013 z 30. apríla 2013 (Rvp 19986/2013), sp. zn. 6 NcC 421/2013 z 30. apríla 2013 (Rvp 19987/2013), sp. zn. 6 NcC 435/2013 z 30. apríla 2013 (Rvp 19988/2013), sp. zn. 5 NcC 55/2013

z 28. februára 2013 (Rvp 19989/2013), sp. zn. 6 NcC 55/2013 z 31. januára 2013 (Rvp 19990/2013), sp. zn. 9 NcC 320/2013 z 21. marca 2013 (Rvp 19991/2013), sp. zn. 10 NcC 311/2013 z 13. marca 2013 (Rvp 19992/2013), sp. zn. 6 NcC 304/2013 z 20. marca 2013 (Rvp 19993/2013), sp. zn. 7 NcC 283/2013 z 19. marca 2013 (Rvp 19994/2013), sp. zn. 9 NcC 313/2013 z 21. marca 2013 (Rvp 19996/2013), sp. zn. 10 NcC 305/2013 z 13. marca 2013 (Rvp 19997/2013), sp. zn. 7 NcC 273/2013 z 18. marca 2013 (Rvp 19998/2013), sp. zn. 5 NcC 314/2013 zo 4. apríla 2013 (Rvp 19999/2013), sp. zn. 6 NcC 313/2013 z 20. marca 2013 (Rvp 20000/2013), sp. zn. 5 NcC 316/2013 zo 16. apríla 2013 (Rvp 20001/2013), sp. zn. 6 NcC 319/2013 z 20. marca 2013 (Rvp 20002/2013), sp. zn. 9 NcC 286/2013 z 19. marca 2013 (Rvp 20003/2013), sp. zn. 6 NcC 318/2013 z 20. marca 2013 (Rvp 20004/2013), sp. zn. 6 NcC 315/2013 z 20. marca 2013 (Rvp 20005/2013), sp. zn. 7 NcC 279/2013 z 18. marca 2013 (Rvp 20006/2013), sp. zn. 9 NcC 321/2013 z 21. marca 2013 (Rvp 20007/2013), sp. zn. 5 NcC 317/2013 zo 4. apríla 2013 (Rvp 20008/2013), sp. zn. 7 NcC 272/2013 z 18. marca 2013 (Rvp 20009/2013) a sp. zn. 6 NcC 307/2013 z 20. marca 2013 (Rvp 20010/2013) a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 18412/2013 až sp. zn. Rvp 18421/2013, sp. zn. Rvp 19984/2013 až sp. zn. Rvp 19994/2013 a sp. zn. Rvp 19996/2013 až sp. zn. Rvp 20010/2013 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 18412/2013.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., o d m i e t a pre nedostatok právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 21. júna 2013 a 1. augusta 2013 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na zákonného sudcu zaručeného v čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) už označenými uzneseniami Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“; ďalej len „napadnuté rozhodnutia krajského súdu“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka doručila Okresnému súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) žaloby, ktorými sa domáhala svojich nárokov na náhradu škody – nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, smerujúce proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Ku vzniku škody malo podľa nej dôjsť kontinuálnym a zásadným zásahom do jej základných práv zo strany okresného súdu, najmä práva na poskytnutie súdnej ochrany v zákonom predpokladanej kvalite a práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

Popisom procesných úkonov vykonaných v konaniach vedených pred okresným súdom, v ktorých tak na základe návrhu sťažovateľky na zmenu súdneho exekútora, ako aj žiadostí o udelenie poverenia na vykonanie exekúcií došlo zo strany okresného súdu k oneskorenému rozhodnutiu o zmene súdneho exekútora a k oneskorenému udeleniu poverení na vykonanie exekúcií, sťažovateľka poukázala na to, že práve nesprávny úradný postup okresného súdu poznačený zbytočnými prietahmi bol dôvodom podania jej žalôb o náhradu škody okresnému súdu, ktorý je zároveň podľa zákona súdom príslušným na prerokovanie a rozhodnutie týchto vecí.

Sťažovateľka v záujme ochrany svojho práva na spravodlivé konanie sformulovala v úvode podaných žalôb *„požiadavku na to, aby nadriadený súd rozhodol pred prvotným prejednaním veci o prikázaní veci (tohto sporu) inému súdu, pretože sudcovia miestne*

a vecne príslušného Okresného súdu Liptovský Mikuláš sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkovi konania (námetka zaujatosti z objektívneho pohľadu)“.

V rámci odôvodnenia svojich požiadaviek okrem iného poukázala na to, že „*Ak bol sám okresný súd ako štátny orgán škodcom v spore medzi žalobcom a štátom, tak je vylúčené, aby prostredníctvom sudcov rozhodoval predmetný spor*“, a ďalej na to, že „*Nerešpektovaním tejto premisy by došlo k negácii zásady nemo debet esse iudex in propria causa*“, a taktiež poukázala na judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa rozhodovania o nestrannosti zákonného sudcu.

Krajský súd napadnutými uzneseniami rozhodol tak, že nevyhlúčil všetkých sudcov okresného súdu z prerokovania a rozhodovania v predmetných konaniach. Napadnuté rozhodnutia krajského súdu sú podľa sťažovateľky «nesprávne, zakladajúce zásah do jeho základných práv, konkrétne:

- základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, t. j. práva na súdnu ochranu a osobitne práva na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy SR) a práva na prerokovanie veci nestranným súdom;

- základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“), t. j. práva na nestranný súd zriadený zákonom».

Sťažovateľka poukazuje tiež na to, že objektívna skutočnosť spočívajúca v tom, že jej žaloby o náhradu škody spôsobenej rozhodovaním jednotlivých sudcov okresného súdu majú byť prerokované a rozhodnuté sudcami toho istého okresného súdu, ktorí majú medzi sebou „*minimálne kolegiálny a väčšina isto i priateľský vzťah*“, vyvoláva dôvodnú pochybnosť o nezaujatosti všetkých sudcov okresného súdu, ktorí sa vzhľadom na dané okolnosti prípadu nemôžu javiť v očiach strán ako nezávislí.

V tejto súvislosti sťažovateľka uviedla, že Krajský súd v Trnave, Krajský súd v Nitre a Krajský súd v Prešove dospeli vo viacerých svojich rozhodnutiach v skutkovo a právne

obdobných veciach k opačnému právnemu záveru ako krajský súd v napadnutých uzneseniach.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými rozhodnutiami krajského súdu, zruší tieto rozhodnutia krajského súdu a veci vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a prizná jej finančné zadost'učinenie, ako aj úhradu trov konania.

Sťažovateľka sa súčasne domáhala vydania dočasných opatrení, ktorými by ústavný súd odložil vykonateľnosť napádaných uznesení krajského súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu bolo preskúmanie, či napadnutými rozhodnutiami krajského súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na zákonného sudcu zaručeného v čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.A

K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 18412/2013 až sp. zn. Rvp 18421/2013, sp. zn. Rvp 19984/2013 až sp. zn. Rvp 19994/2013 a sp. zn. Rvp 19996/2013 až sp. zn. Rvp 20010/2013 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, uplatniac citované právne normy, tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.B

K namietanému porušeniu práv sťažovateľky

Sťažovateľka v uvedených sťažnostiach namieta porušenie ňou označených základných práv zaručených ústavou a práva zaručeného dohovorom tým, že krajský súd označenými uzneseniami nevyhovel jej návrhu a z prerokovania ňou podaných žalôb na okresnom súde nevyhlásil sudcov okresného súdu napriek tomu, že škoda, ktorej náhradu si sťažovateľka týmito žalobami uplatnila, mala podľa jej tvrdení vzniknúť v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom práve tohto okresného súdu, ktorého sudcovia tak v tomto dôsledku nemôžu rozhodovať objektívne a nezaujato.

V súvislosti s námietkami sťažovateľky ústavný súd po preskúmaní predmetu týchto sťažností dospel k záveru, že sťažovateľkou použitá argumentácia v týchto sťažnostiach je v podstate identická s jej právnou argumentáciou, ktorú už použila v stovkách predošlých sťažností, ktorými sa ústavný súd v uplynulom období už zaoberal a odmietol jej sťažnosti pre nedostatok právomoci ústavného súdu (v tejto súvislosti preto odkazuje, čo sa týka odôvodnenia, iba na svoje identické rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 356/2013 z 19. júna 2013, sp. zn. II. ÚS 448/2013 z 12. septembra 2013, sp. zn. II. ÚS 640/2013 z 11. decembra 2013, sp. zn. II. ÚS 641/2013 z 11. decembra 2013, sp. zn. II. ÚS 650/2013 z 11. decembra 2013...).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, zásady procesnej hospodárnosti, ako aj na skutočnosť, že ústavný súd sťažovateľku opakovane upozornil na nedostatky jej návrhov, ústavný súd sťažnosti sťažovateľky odmietol už bez odôvodnenia (§ 25 ods. 2 posledná veta zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júna 2014